

З тих віршів і роздумів постає перед нами жінка з багатим внутрішнім світом, яка радіє, страждає, переживає, шукає відповідь на найболючіші питання, щось утверджує, щось заперечує.

З любов'ю пише поетеса про своє болюче дитинство, про рідне село Крехаїв в обіймах Десни і Любеча, про квітчасту землю дідів-прадів, з великою шаную і повагою змальовує образи рідної матері, батька, односельців.

Ці вірші і роздуми, сповнені палкої любові до рідної Сіверщини, тривожать душу, пробуджуючи інтерес до сивої минувшини (цикли: «Сповідь на Десні», «Поема Крехаївської долі у лицах, образах і характерах»).

Одухотвореною постає в її віршах природа: дерева, квіти, трави, злаки — все те, що любить змалечку і з чого черпає натхнення (вірші: «Травою дихаю», «Землі і неба благодать», «Любисткова пам'ять», «До сонця помолюсь», «Ода моєму городчику» та ін.).

Вчитуючись в ці сонцесяйні вірші, майже фізично відчуваєш свіжий подих вітру, п'янкий аромат повітря, напоєного цілющим запахом трав.

Чимало поетичних сторінок присвячено народній медицині, за якою поетеса бачить майбутнє у зміцненні людей від недуг.

І приємно їй, що сьогодні до народної медицини звертається все більше людей, все більше хворих переступає поріг її робочого кабінету, сподіваючись почути добре слово поради. А це велика честь для народного цілителя. Дати оту краплину надії — найвище призначення для Наталі Петрівни.

Від землі я —
в погоду, в негоду
знов прошу її зблизька, здаля,
щоб здоров'я, снаги для народу
та щедріше вділила Земля.

А яка вражаюча поема «Спогади доньки лісу», навіяна сумними і печальними легендами святої Чернігівської землі, які хвилювали з дитинства її уяву, — це справжній гімн Природі і Людині.

Доки буде матінка природа,
в нас буде сила, і життя, і врода, —
стверджує поетеса рядками поеми.

І безумовною окрасою всієї збірки є цикл пісень «Очима любові», де зібрані пісні про кохання, про щастя і радість земну.

І хочеться надіятись, що той цвіт і вітер, поезія і пісня, якими сповнені сторінки цієї збірки, залишаться з нами і будуть хвилювати ще не одне серце, зміцлять ще не одну хвору душу.

Валентина ЗОЛОТАР.

НА ПОВНИЙ ГОЛОС

Василь Миколайович Штиков у Корюківці займає скромну посаду начальника ЖЕКу. А ще він — поет. Широкому колу невідомий поки що, але його землякам те, що виходить у нього з-під пера, подобається. Пише тоді, як каже сам, коли не може не писати, коли у голові вже склались рядки і їх залишається тільки занотувати. Його віршам притаманний гумор, ліризм, відзначаються вони сміливим поглядом як на минуле, так і на сьогодення. Активно відгукується поет на всі значні події, що відбуваються в місті. Багато з написаного ним ходить серед читачів у рукописному, самовидавничому вигляді.

Недавно вийшла з друку перша книжечка поета — «ЛЕТОПИСЬ». Присвятив її автор 340-річчю заснування Корюківки, що відбулося у

1997 році. Змістом і формою вірші нагадують билинну розповідь. Побудована вона на спогадах старожилів, використав автор і деякі історичні факти, хоча за стопроцентну достовірність їх не ручається, про що й каже у своїй передмові.

У чомусь з автором можна погодитись, а в чомусь — ні. Проте читається літопис цікаво і легко. Крок за кроком перед читачем пропливає минуле Корюківки, від заснування до нинішніх днів. Окремою сторінкою постає остання війна. Вона не обминула селище. Фашистські голворізи три дні освічували його факелами, три доби стояла над Корюківкою кривава заграва. Понад сім тисяч жителів були розстріляні або спалені живими.

Більше піввіку трагедія зображувалась односторонньо під вигідним ракурсом — винні у скоєному загарбники під орудою фашистського генерала Хойзінгера. Ніхто цього й не заперечує — винні! Але більшовицьким ідеологам не вистачало мужності зізнатись чесно, що причетні до цього не тільки ворожі солдати, які виконували наказ своїх командирів.

Винні ж у Корюківській трагедії не менше й... партизани обласного з'єднання, яким командував перший секретар обкому ВКП(б)У О. Федоров.

Як свідчить історія, 27 лютого 1943 року група партизан, яку очолював начальник штабу з'єднання Рванов, зробила набіг на Корюківку. Було вбито 6—7 німецьких солдатів, схоплений сільгоспомендант на залізничній станції та ще забито десятків два мадярських солдатів.

Нашкодити партизани зуміли, захистити ж селище, коли над ним нависла розправа, не змогли, чи не захотіли. А може, це не входило у плани партизанського командування? Розплата розпочалася 1-го березня. Три дні підряд, кожного ранку карателі приїздили в Корюківку «на роботу» і увечері повертались до сусіднього Щорса, а наступного ранку на автомашинах знову вирушали допалювати і добивати. А тим часом найближчий партизанський загін знаходився в селі Тихоновичі за 25 кілометрів від розтерзаної Корюківки. Ще ближче, в сусідніх селах знаходились розвідувальні групи. Вони бачили страшну заграву, проте командування мовчало. Називалось це в директивах, що надходили зверху, «розпалюванням ненависті до ворога». Про це автор згадує так:

Трое суток в мареве огня
На кострах живьем они сгорали.
Я не верю, чтобы партизаны
В Елино об этом не слыхали.
Трое суток дует смерть в лицо,
Трое суток смрад от трупов тянет.
Нашему родному подлецу
Алексею Федорову память.

Книжечка вийшла маленьким тиражем і користується великим інтересом у читачів. Проте, як сказав мені автор, вона викликала негативну реакцію у колишніх партизанів і компартійних апаратників.

Що з цього приводу додати? Правда завжди залишається правдою. І в свій час я розповів у газеті про набіг партизанів в ніч з 1-го на 2-е грудня 1941 р. на німецьку частину, що зупинилась у селі Погорільці. Скільки було знищено німецьких солдатів і чи знищено взагалі, назавжди залишилось таємницею. Проте в Погорільцях за це було розстріляно близько 20 чоловіків і жінок, а сусідні села Лосівка і Тополів-

ка вщент спалені, близько 200 чоловік розстріляно. Колишні партизани і їх прибічники мене звинуватили в «искаженні фактов», і якби, не дай Боже, на тоталітарні часи — пришили б ярлик ворога народу. Проте прості люди при зустрічі говорили: спасибі за правду!

Василь Штиков теж сказав усім правду, правду, яка довго замовчувалась, про яку люди знали, але боялись сказати на повний голос.

Олексій СУНКО.

5 січня 1998 року.

Корюківка.

